

INTERNATIONALISERING HOGER ONDERWIJS: EEN GEDEELDE AMBITIE MET EP-NUFFIC

tekst: Arie Verhoef

 Het internationale karakter van stad en regio Den Haag en het grote aantal tweetalige curricula maken het voor veel buitenlandse studenten aantrekkelijk om aan De Haagse Hogeschool te studeren. EP-Nuffic, het expertise- en dienstencentrum voor internationalisering in het Nederlandse onderwijs, is dan ook een belangrijke partner van de hogeschool. Het centrum initieerde begin 2009 het lectoraat Internationale Samenwerking. EP-Nuffic-directeur Freddy Weima is blij met de samenwerking. Toch ziet hij ook mogelijkheden voor intensivering.

Vanuit het hoofdkantoor in Den Haag en elf kantoren wereldwijd inspireert en ondersteunt EP-Nuffic het Nederlandse onderwijs. Freddy Weima: 'Sinds de Nuffic is gefuseerd met het Europees Platform en we daarom EP-Nuffic heten, zijn wij actief voor zowel het funderend als het hoger onderwijs. In het funderend onderwijs faciliteren en stimuleren we docenten-uitwisselingen, tweetalig onderwijs en vroeg vreemdetalenonderwijs. Dat is belangrijk. Want leerlingen die in het funderend onderwijs actief zijn geweest met internationalisering, kunnen als studenten in het hbo of op de universiteit op een hoger niveau daarmee verdergaan. Het hoger onderwijs profiteert zo van de internationalisering in het funderend onderwijs. Voor ons is belangrijk dat we herkenbaar blijven voor de afzonderlijke sectoren en dus ook voor De Haagse Hogeschool.'

Nog winst mogelijk

De relatie die partner EP-Nuffic heeft met De Haagse Hogeschool is gebaseerd op een gezamenlijk belang. Freddy Weima: 'Wij zijn zowel een kennisorganisatie als een dienstverlenende organisatie. We staan als zodanig voor een verdere internationalisering van het onderwijs. Dat is ook voor De Haagse Hogeschool een grote ambitie. Het is prettig om als partners samen aan deze opgave te werken.'

Die gezamenlijke ambitie is niet te hoog gegrepen. Weima: 'Nederland heeft internationale studenten veel te bieden. Onze universiteiten en hogescholen bieden prima onderwijs voor relatief weinig collegegeld. Nederlandse instellingen voor hoger onderwijs hebben uitzonderlijk veel Engelstalige curricula. Wij zijn het land met de meeste Engelstalige volledige opleidingsprogramma's. Kijk je iets breder dan alleen de onderwijsinhoud, dan is Nederland een interessant land om een aantal jaren te verblijven. Een land ook met arbeidsperspectief na de studie.'

Internationalisering heeft globaal twee facetten: studiemobiliteit en *internationalisation at home*. 'Het lukt ons goed om internationale studenten naar Nederland te halen,' zegt Freddy Weima. 'Alleen al uit China komen zo'n zesduizend jongeren naar ons land om hier te studeren. Omgekeerd heeft 23 procent van de Nederlandse studenten een buitenlandervaring. Daarmee zitten we net onder het Europese gemiddelde. Voor een open economie als de onze mag je meer uitgaande mobiliteit verwachten.'

“NEDERLANDSE UNIVERSITEITEN EN
HOGESCHOLEN BIEDEN
PRIMA ONDERWIJS VOOR RELATIEF
WEINIG COLLEGEgeld”

Bijna alle Nederlandse instellingen voor hoger onderwijs doen wel wat aan *internationalisation at home*. ‘Ze hebben er in ieder geval beleid over geformuleerd,’ relateert Weima. ‘In de praktijk kunnen we daar nog winst boeken. Internationalisering is erg belangrijk, maar niet als doel op zich. De student wordt er een betere professional van. Hij kan zich beter bewegen in een multiculturele samenleving. Hij heeft met meer culturen te maken gehad. En hij doet competenties op die we niet direct linken aan internationalisering, maar die wel belangrijk zijn zoals improvisatievermogen en creativiteit. In het buitenland ben je meer op jezelf aangewezen. Daar word je een beter mens van.’

Sterk manifesteren

De Nuffic initieerde in 2009 het lectoraat Internationale Samenwerking aan De Haagse Hogeschool. De hogeschool stelde als lector Jos Walenkamp aan, afkomstig van de Nuffic waar hij eerst directeur Ontwikkelingssamenwerking en later directeur van de afdeling Kennis en Innovatie was. Dit initiatief was meer dan generositeit. ‘Ook toen wilde de Nuffic al een onderscheiden kennisorganisatie zijn. Dat kan alleen als je goede verbindingen hebt. Niet alleen met faculteiten aan de universiteiten, maar ook met lectoraten in het hoger beroepsonderwijs.’

Hoewel lectoraat en EP-Nuffic elkaar wederzijds beïnvloeden, wil Weima die samenwerking intensiveren. ‘Wij hebben onze afdeling Kennis en Innovatie. Maar het is een gemiste kans als we ons alleen maar op die afdeling focussen, terwijl we een paar kilometer verderop een lectoraat hebben dat ons van relevante kennis kan voorzien. Onze afdeling kan een medium zijn in de kenniscirculatie: het lectoraat voedt haar met resultaten van onderzoek; zij verspreidt die resultaten binnen ons brede netwerk.’

Lector Jos Walenkamp focust zich op de internationale ontwikkelingssamenwerking, op de kwaliteit van het hoger beroepsonderwijs in de ontwikkelingslanden en op de internationale competenties van studenten. Dat biedt mogelijkheden voor een intensievere samenwerking met EP-Nuffic. Freddy Weima: ‘Wij zijn breder actief, maar dat zie ik niet als een bezwaar. Je moet je als hogeschool focussen. Het is onze uitdaging om de samenhang te versterken tussen alle focusgebieden.’

Jos Walenkamp heeft een belangrijk aspect uitgelicht. Wij voeren programma’s uit op het terrein van internationale ontwikkelingssamenwerking, onder andere in opdracht van het ministerie van Buitenlandse Zaken. Wij hebben de denkkracht van het lectoraat nodig, om zo samen vorm te geven aan een toekomstige ontwikkelingssamenwerking. Zeker in een context van grote bezuinigingen. Het zou jammer zijn wanneer daarin het perspectief van het hoger beroepsonderwijs zou wegvallen. Om dat te voorkomen, moeten we ons als hoger onderwijssegment sterk manifesteren. Daar kunnen het lectoraat en de kenniskring van het lectoraat een belangrijke rol in spelen.’

Strategische agenda

De samenwerking tussen De Haagse Hogeschool en EP-Nuffic krijgt gestalte op verschillende terreinen, waarbij beide partijen vanuit eenzelfde belang diensten aan elkaar bewijzen en kennis delen. Weima: ‘Natuurlijk hebben hogescholen en universiteiten de verantwoordelijkheid om het internationaliseringsbeleid voor de eigen instelling te formuleren en

“DEN HAAG ADEMT EEN INTERNATIONALE SFEER UIT, NET ALS DE HAAGSE HOGESCHOOL”

daaraan vorm te geven. Maar EP-Nuffic kan De Haagse Hogeschool en andere instellingen voor hoger onderwijs daarbij helpen, zeker in de elf landen waarin wij een zogenoemd Nesokantoor hebben (Netherlands Education Support Office). Die kantoren hebben elk een kwalitatief goed en uitgebreid netwerk in het betreffende land en zijn voor instellingen als De Haagse Hogeschool een belangrijke intermediair voor het aangaan van solide samenwerkingsrelaties met buitenlandse instellingen voor hoger onderwijs. Daarnaast komt De Haagse Hogeschool ons vaak tegen in onze rol als uitvoeringsinstantie van publieke taken zoals diplomawaardering en de facilitering van beurzenprogramma’s. Hoe beter de samenwerking dan is vormgegeven hoe mooier de resultaten.’ Weima zegt in dit verband dat EP-Nuffic niet voor niets in Den Haag is gevestigd. ‘Deze stad ademt een internationale sfeer uit, net als De Haagse Hogeschool. We werken als partners graag samen, onder andere in The Hague Academic Coalition, een samenwerkingsverband van kennisintensieve instellingen in Den Haag. Dat schept wel een band.’

Omgekeerd kan het lectoraat EP-Nuffic veel kennis bieden. Weima zou het dan ook toejuichen wanneer een van zijn medewerkers van de EP-Nuffic-afdeling Kennis en Innovatie vertegenwoordigd is in de kenniskring van het lectoraat. Hij vindt het positief dat de lector en het afdelingshoofd Kennis en Innovatie samen studiereizen ondernemen. ‘Daarnaast organiseren wij in 2015 in opdracht van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap een grote handels- en onderwijsmissie naar Canada, waarin ook De Haagse Hogeschool participeert.’

EP-Nuffic is in opdracht van de Europese Commissie de uitvoerende instantie van het beurzenprogramma Erasmus +. ‘Dat programma vertoont nog een aantal kinderziektes. EP-Nuffic en de Europese Commissie zijn zeer geholpen met de feedback van De Haagse Hogeschool. Ik nodig de betrokken medewerkers van de hogeschool dan ook graag uit om die feedback te geven.’

Intensivering van de samenwerking heeft alles met attitude te maken, meent Freddy Weima. ‘De mogelijkheden voor intensivering kunnen we verzilveren mits beide organisaties open blijven staan voor een kennistransfer. De ontwikkeling van de strategische agenda van De Haagse Hogeschool, waarin het begrip wereldburgerschap centraal staat, spreekt mij erg aan en geeft mij alle vertrouwen in de gewenste intensivering van de samenwerking.’ ■